

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Non bene olet, qui bene semper olet

urn:nbn:de:bsz:31-101049

Insolita omnia merito suspecta esse, prudentiores monent. Nunquam, nisi gravi de causa, in sordido splendorem, in prodigo parsimoniam, in hoste amicitiam aliquis expertus est; nunquam gratuita in superbo comitas, in avaro liberalitas fuit. Nota est pistoris dulciarij frequens fallacia, cui ambustam placenta partem densiori saccharo tegere, nota acu pictricis puellula fallax solertia, cui pannum, parte qua decolor aut maculosus, auro obducere moris est. Nunquam bona fide (ait Seneca) vitia mansuescunt; submitunt feritatem, magis quam exuunt, & quum minus expectaveris, exasperantur; torvitas mitigata cito in naturam suam recedit. Acute, ut omnia, Tacitus, certissimum seve cogitationis indicium est, inquit, in irato homine, ira occultatio. Tu, cui haec eveniunt, cave canem; & hostem veterem difficulter amicum, amicum veterem non facile hostem fieri certo tibi persuade.

Tis een streck van voorsichtigheyt alle ongewoone dinghen voor verdacht te houden. Niemand en heeft oyt, sonder merckelijcke oorsaken, besetheyt in een sloef, sparrigheyt in een opsnapper, vriendelickheyt in sijn vyandt gesien: noyt en werter heufheyt by den trotsen, mildicheyt by den gierighen te vergeefs ghepleecht. Daer te taerte meest verbrant is, stroyt den pasteybacker het meeste suycker: daer het satijn meest ghepleekt is, voecht den bordnerwercker het meeste gout. De gebreken der menschen en werden noyt ter goeder trouwe getemt, seyt Seneca, sy houden veel eer haren aert en wreetheyt in, alse die afleggen, en als men der minst op verhoet is, so breken sy weder uyt, en wandelen den oude karrepat. Wanneer een gram mensche, seyt Tacitus, sijn gramschap inkropt, let dan vry op u stuck, want 'tis een ghewis teycken van een wreet voornemen.

IUVENAL. Sed qua mutatis inducitur, atque fovetur
Tot medicaminibus, coctaeq; siliginis offas
Accipit, & madida; facies dicetur, an ulcus?

TERTVL. DE CVLTV FOEMIN. | quod datum non sit, quibus alienis absti-
nendum! speciem exercere, quibus stu-
dium pudicitiae est; edite mulieres Chri-
stiana, quomodo praecepta Dei custodia-
tis, lineamenta non custodientes.

*Salich is den man die verfoeckinghe verdraecht, want als
hy beproeft sal zyn, sal hy de kroone der heer-
lyckheit ontfanghen.*

Die aen het wit satijn gheeft hondert duysent steken,
En meynt noch evenwel de sijde niet te breken.
Want als de sneghe maeght haer naelde wederhout,
Waer eerst de steke was, daer is dan enkel gout.
O! stelt u weerde ziel om met ghedult te draghen
Al wat van boven komt. Al zijn het harde slaghen,
Ten brenghet u gheen verderf. Des Heeren wonder hant
Gheneest, oock alse quetst; en koelt oock, alse brant.

Sanat, quod perculit.

Non tibi fert animus tua serica perdere, quamvis
Mille foraminibus serica, Virgo, notes:
Quod laceravit acus, rutilo mox splendet in auro,
Pulchrrior ex ipso vulnere tela redit.
Quos premis, Alme Deus, non opprimis; arrige mentem,
Qui gemis ethereâ vulnere facta manu:
Perfer, erit sanâ cute pulchrrior ipsa cicatrix;
Et dabit haud dubiam vulneris Auctor opem.

D'un costé Dieu oingt, de l'autre il poingt.

TV fais au blancq satin dix mille trous, m'amie,
De tout celâ pourtant ton cœur ne s'en soucie;
L'ouvrage en est plus beau. Dieu par son chastiment
Guarit le cœur humain, sa playe sains nous rend.

SANAT,